

Rozdział XII

Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2010 r.

1. Podstawa prawna

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz.U. Nr 106, poz. 493, z późn. zm), oraz ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm) Minister Skarbu Państwa przedstawia *Kierunki prywatyzacji majątku Skarbu Państwa w 2010 r.*

2. Uwarunkowania procesów prywatyzacji

Istotnym warunkiem szybszego i stabilnego wzrostu gospodarczego jest rozwój sektora prywatnego. Dokonuje się on w drodze konsekwentnej realizacji procesów prywatyzacyjnych, które skutecznie przyczyniają się do wzrostu inwestycji, poprawy kondycji finansowej podmiotów, optymalizacji procesów wytwórczych i uzyskiwania trwałej zdolności do konkurencyjności na rynku globalnym, ale również wpływają na równowagę budżetu państwa.

Z analizy porównawczej procesów restrukturyzacji przedsiębiorstw o różnych formach własności wynika, że procesy restrukturyzacji w podmiotach sprywatyzowanych – w porównaniu do spółek i przedsiębiorstw, których właścicielem jest Skarb Państwa – realizowane są w sposób głębszy i bardziej kompleksowy, z ukierunkowaniem na wzmocnienie pozycji rynkowej firmy i wzrost jej wartości dla właściciela.

Podobnie jak na początku transformacji systemowej, a następnie w trakcie akcesji do Unii Europejskiej, także obecnie, w okresie dekonunktury gospodarczej, prywatyzacja może kreować nowe możliwości dla polskich przedsiębiorstw i korzystne warunki dla ich rozwoju. Efektywna restrukturyzacja właścicielska i operacyjna może być dla dużych przedsiębiorstw publicznych narzędziem optymalizacji zarządzania i nadzoru. Stwarza szansę na praktyczną realizację zasad ładu korporacyjnego zgodnie z obowiązującymi dyrektywami UE, wytycznymi OECD oraz kodeksami dobrych praktyk powszechnie akceptowanymi na rynkach finansowych i kapitałowych.

Działania prywatyzacyjne Ministra Skarbu Państwa uwarunkowane są jednak sytuacją makroekonomiczną oraz koniunkturą na rynkach światowych i na rynku krajowym. Recesja gospodarcza obniża możliwości skutecznej realizacji przekształceń własnościowych, niemniej jednak udane transakcje (w tym także giełdowe) przeprowadzone w Polsce w latach 2008 i 2009 wskazują, że prywatyzacja w czasie kryzysu jest możliwa i może przynosić obopólne korzyści stronom kontraktów prywatyzacyjnych.

Oprócz powyższych czynników istotne znaczenie dla efektywności procesów prywatyzacji ma także niekorzystna sytuacja ekonomiczno-finansowa części spółek pozostających w zasobach prywatyzacyjnych, w wielu przypadkach nieuregulowane kwestie prawne (np. roszczenia reprivatyzacyjne czy nieunormowana sytuacja prawna składników ich majątku trwałego), a także konieczność uzyskania przez kupującego niezbędnych zgód udzielanych np. przez UOKiK czy MSWiA.

Zgodnie z ustaleniami Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. Minister Skarbu Państwa został zobowiązany do przyspieszenia prowadzonych procesów prywatyzacyjnych. Rok 2010 ma być przełomowy ze względu na zakładaną kulminację przychodów z prywatyzacji – sięgającą kwoty ok. 25 mld PLN.

Proces prywatyzacji w 2010 r. realizowany będzie z większym wykorzystaniem giełdy i aukcji ogłoszonej publicznie, przy respektowaniu zasady równego traktowania podmiotów uczestniczących w tym procesie, w tym pracowniczomenadżerskich.

Jednym z elementów przyspieszenia procesów prywatyzacyjnych jest uchwalona przez Sejm RP w dniu 19 grudnia 2008 r. nowelizacja ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz.U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.), która dopuszcza prywatyzację w trybie aukcji także tych spółek, w których udział Skarbu Państwa w kapitale wynosi nawet 100%. Dalszym usprawnieniem tego trybu jest dopuszczenie możliwości prowadzenia aukcji elektronicznej, które zostało wprowadzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowego trybu zbywania akcji Skarbu Państwa (Dz.U. Nr 127, poz. 1054).

Wybór optymalnego trybu prywatyzacji będzie dokonywany indywidualnie dla każdego podmiotu, bądź dla grup podmiotów – w tym uwzględniając możliwość pakietowego zbywania akcji/udziałów. Istotny nacisk położony zostanie także na zbywanie w pierwszej kolejności pakietów „resztówkowych” Skarbu Państwa.

W celu przyspieszenia prywatyzacji niezbędna będzie m.in. nowelizacja niektórych zapisów w obowiązujących strategiach i programach branżowych oraz zmiany legislacyjne, z których najistotniejszą jest opracowany na podstawie założeń do ustawy regulującej zasady wykonywania nadzoru właścicielskiego Skarbu Państwa, przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 7 października 2008 r., projekt ustawy o zasadach nadzoru właścicielskiego Skarbu Państwa. Projektowana ustawa, która powinna wejść w życie na początku 2010 r. w sposób kompleksowy ureguje zasady wykonywania określonych w niej praw i obowiązków przysługujących Skarbowi Państwa w stosunkach cywilnoprawnych dotyczących mienia państwowego nienależącego do innych państwowych osób prawnych, jak również uprawnień majątkowych i osobistych przysługujących Skarbowi Państwa w stosunku do określonych w ustawie państwowych osób prawnych i spółek z udziałem Skarbu Państwa.

Minister Skarbu Państwa podjął także kroki mające na celu zmianę przepisów ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz.U. z 2003 r. Nr 174, poz. 1689, z późn. zm.). Głównym celem proponowanych zmian legislacyjnych jest umożliwienie prywatyzacji spółek znajdujących się w zasobie majątkowym Skarbu Państwa oraz wprowadzenie innego niż dotychczasowy sposobu zabezpieczenia roszczeń z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji. Projektowana zmiana pozwoli Ministrowi Skarbu Państwa zastąpić coroczne przekazywanie akcji lub udziałów spółek do zasobu majątkowego Skarbu Państwa – wpłatą 0,5% łącznej kwoty poręczeń i gwarancji udzielonych w roku poprzednim przez Ministra Finansów. Przedmiotowe środki finansowe będą pochodziły z przychodów z prywatyzacji. Obecny stan zaawansowania prac nad projektem zmiany przedmiotowej ustawy powinien umożliwić wypracowanie rozwiązań tak, aby już w 2010 r. Minister Skarbu Państwa nie był zobligowany do wskazywania akcji/udziałów spółek dla zasilenia zasobu majątkowego.

3. Planowane działania prywatyzacyjne

Prywatyzacja spółek Skarbu Państwa realizowana będzie zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów dnia 22 kwietnia 2008 r. „*Planem prywatyzacji na lata 2008-2011*” (zwany dalej „*Planem prywatyzacji*”) oraz jego aktualizacjami z dnia 10 lutego oraz z 11 sierpnia 2009 r. – *Kluczowe spółki do prywatyzacji w latach 2009-2010*.

Poniżej zostały przedstawione planowane działania prywatyzacyjne w niektórych sektorach.

Sektor instytucji finansowych

Do końca 2010 r. planuje się całkowite zbycie akcji banków z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa. Przesunięcie terminu zbycia mniejszościowych pakietów banków, w stosunku do terminów przyjętych w Planie prywatyzacji, wynikało z niestabilnej sytuacji na rynku giełdowym i ma na celu przede wszystkim umożliwienie wyboru najkorzystniejszego terminu zbycia akcji dla optymalizacji przychodów ze sprzedaży. W związku z poprawą sytuacji na rynku giełdowym, planowane jest zbycie pakietów akcji banków w najszybszym możliwym terminie.

Sektor elektroenergetyczny

W 2010 r. oczekiwana jest częściowa prywatyzacja spółki Tauron Polska Energia S.A. poprzez zbycie pakietu akcji do poziomu pozwalającego zachować władztwo korporacyjne Skarbu Państwa w spółce, zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów dnia 11 sierpnia 2009 r. dokumentem pt. *Kluczowe spółki do prywatyzacji w latach 2009-2010*.

W odniesieniu do spółki Energa S.A. zgodnie z decyzją Rady Ministrów z 11 sierpnia br., prywatyzacja spółki odbędzie się w roku 2010, w trybie negocjacji podjętych na podstawie publicznego zaproszenia. Po przeprowadzeniu IPO spółki Polska Grupa Energetyczna S.A., przewiduje się w 2010 r. zbycie pakietu akcji spółki w kilku transzach poprzez warszawską giełdę.

Sektor naftowy

W odniesieniu do spółek sektora naftowego Minister Skarbu Państwa realizuje założenia określone w dokumencie „*Polityka Rządu RP dla przemysłu naftowego w Polsce*”, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 6 lutego 2007 r.

W wyniku podwyższenia kapitału zakładowego Grupy LOTOS S.A. poprzez wniesienie aportem należących do Skarbu Państwa akcji spółek: Przedsiębiorstwo Poszukiwań i Eksploatacji Złóż Ropy i Gazu Petrobaltic S.A., LOTOS Jasło S.A. i LOTOS Czechowice S.A. Skarb Państwa zwiększył swój udział w Grupie LOTOS S.A. do 63,97%. W 2010 r. Minister Skarbu Państwa planuje zbycie pakietu akcji Grupy LOTOS S.A. Po jego zbyciu zachowany zostanie większościowy udział Skarbu Państwa w tej spółce.

Sektor chemiczny

Zgodnie ze „*Strategią dla przemysłu chemicznego w Polsce*” przewidziana jest kontynuacja prywatyzacji następujących podmiotów tego sektora: Zakłady Azotowe Puławy S.A. i Zakłady Chemiczne Police S.A., Zakłady Chemiczne Organika Sarzyna S.A., Zakłady Chemiczne Zachem S.A.

Należy jednak zaznaczyć, że większościowe pakiety akcji Zakładów Chemicznych Organika Sarzyna S.A. oraz Zakładów Chemicznych Zachem S.A. zostały sprzedane już w 2006 r. przez Naftę Polską S.A. spółce Ciech S.A.

Prywatyzacja Zakładów Chemicznych Police S.A. oraz Zakładów Azotowych Puławy S.A. planowana jest w 2010 r.

Sektor węgla kamiennego

W związku z koniecznością przyspieszenia procesów prywatyzacyjnych Minister Skarbu Państwa zwrócił się w lipcu br. do Rady Ministrów o akceptację wyłączenia spółki Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. spod reguł dotyczących prywatyzacji górnictwa zapisanych w „*Strategii działalności górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2007-2015*”, ograniczających możliwość zbycia większościowego pakietu akcji spółki oraz przewidujących prywatyzację wyłącznie w trybie giełdowym. W dniu 11 sierpnia 2009 r. Rada Ministrów podjęła stosowną decyzję. Wyeliminowanie ograniczeń jest dużo korzystniejsze dla spółki przede wszystkim

w zakresie finansowym – pozwoli bowiem na szybsze i efektywniejsze wdrożenie programów inwestycyjnych, a w konsekwencji na jej rozwój.

Po dokonaniu powyższych zmian planuje się zbycie większościowego pakietu akcji tej spółki w 2010 r.

Kombinat Górniczo – Hutniczy Polska Miedź S.A.

W dniu 11 sierpnia 2009 r. Rada Ministrów podjęła decyzję o zbyciu przez Skarb Państwa w 2010 r. pakietu akcji w KGHM Polska Miedź S.A. (z zachowaniem kontroli nad spółką) poprzez sprzedaż na rynku regulowanym. Ostateczna decyzja dotycząca wielkości zbywanego pakietu zostanie podjęta na podstawie rekomendacji doradcy prywatyzacyjnego. Jednocześnie w chwili obecnej przygotowywane są zmiany w statucie spółki pod kątem wzmocnienia pozycji Skarbu Państwa.

Sektor przemysłu obronnego

Rada Ministrów w dniu 31 sierpnia 2007 r. przyjęła „*Strategię konsolidacji i wspierania rozwoju polskiego przemysłu obronnego w latach 2007-2012*”, która wytycza kierunki dalszych działań w zakresie przekształceń strukturalnych podmiotów sektora obronnego, a także wskazuje mechanizmy i instrumenty wspierające rozwój tego sektora w najbliższych kilku latach.

W 2010 r. w tym sektorze planuje się prywatyzacje m.in. Zakładów Tworzyw Sztucznych „Gamrat” S.A. oraz Huty Stalowa Wola S.A., prowadzone w trybie negocjacji na podstawie publicznego zaproszenia.

Sektor uzdrowisk

Wg stanu na dzień 30 lipca 2009 r. Ministerstwo Skarbu Państwa nadzoruje 25 spółek uzdrowiskowych, z czego 24 to jednoosobowe spółki Skarbu Państwa. Rozporządzeniem Ministra Skarbu Państwa z dnia 8 października 2008 r. w *sprawie wykazu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, które nie będą podlegać prywatyzacji* (Dz.U. Nr 192, poz. 1186), wydanym na podstawie art. 64 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o *lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych* (Dz.U. Nr 167, poz.1399, z późn. zm.) zmniejszono liczbę spółek uzdrowiskowych wyłączonych z prywatyzacji z 14 do 7, co jest zgodne z polityką Rządu w zakresie przyspieszenia prywatyzacji. Jednocześnie nie ogranicza to możliwości zapewnienia leczenia uzdrowiskowego ze środków publicznych we wszystkich profilach leczniczych. W roku 2010 planuje się zakończenie procesu prywatyzacji spółek uzdrowiskowych.

Spółki z Programu NFI

Zakończenie prywatyzacji spółek z Programu NFI planowane jest do końca 2009 r. Jednakże w obecnej koniunkturze gospodarczej zainteresowanie inwestorów zakupem mniejszościowych pakietów w przedmiotowych spółkach jest znikome. Może to spowodować wydłużenie procesu w niektórych przypadkach do 2010 r.

Pakiety resztówkowe

Ministerstwo wykorzystuje wszystkie dostępne sposoby „wychodzenia” Skarbu Państwa ze spółek, w tym możliwość nieodpłatnego przekazania mniejszościowych pakietów jednostkom samorządu terytorialnego. Pakiety resztówkowe z reguły zbywane są na rzecz większościowych akcjonariuszy bądź wspólników tych spółek i nie są przedmiotem zainteresowania innych inwestorów nie związanych kapitałowo ze spółką. Stąd zbywanie tych pakietów wymaga długotrwałych i konsekwentnych działań .

Ponadto, zgodnie z Planem prywatyzacji przewiduje się również kontynuację procesów prywatyzacyjnych w spółkach z takich sektorów jak: drzewny i papierniczy, spożywczy i otoczenia rolnictwa, transportu, odzieżowy, metalowy, maszynowy i innych.

4. Przewidywane na rok 2010 przychody z prywatyzacji oraz dochody z tytułu dywidend

Planowane przychody z prywatyzacji w roku 2010 szacowane są na kwotę ok. **25,0 mld PLN**,

Ogółem wpływy netto do budżetu planowane są na kwotę 9,4 mld PLN (z zastrzeżeniem, iż mogą ulec korekcie po zmianie regulacji prawnych, o których mowa poniżej).

Pozostałe środki zostaną przeznaczone na następujące fundusze celowe:

- Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców – 15% uzyskanych przychodów z prywatyzacji (*art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji*),
- Fundusz Reprywatyzacji – środki pochodzące ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa w każdej ze spółek powstałych w wyniku komercjalizacji (*art. 56 ust. 1 pkt 1 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji*),
- Fundusz Skarbu Państwa – 2% uzyskanych przychodów z prywatyzacji (*art. 56 ust. 1 pkt 3 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji*),
- Fundusz Nauki i Technologii Polskiej – 2% uzyskanych przychodów z prywatyzacji (*art. 56 ust. 1 pkt 4 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji*),

- Fundusz Rezerwy Demograficznej – 40% uzyskanych przychodów z prywatyzacji brutto po odliczeniu odpisu na Fundusz Reprywatyzacji (*art. 58 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych*).

Rada Ministrów w dniu 11 sierpnia 2009 r. zobowiązała Ministra Skarbu Państwa, w porozumieniu z Ministrem Finansów, do opracowania projektów regulacji prawnych dotyczących obniżenia odpisów na:

- Fundusz Reprywatyzacji – do wysokości 1,5% środków, o których mowa powyżej,
- Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców – do wysokości 3% przychodów, o których mowa powyżej.

Wraz z wprowadzeniem ww. zmian zwiększą się przychody z prywatyzacji przekazywane do budżetu.

Jednocześnie szacuje się, iż w 2010 r. dochody z tytułu dywidend uzyskanych ze spółek nadzorowanych przez Ministra Skarbu Państwa wyniosą ok. **4,0 mld PLN**.

5. Promocja prywatyzacji

Działania informacyjno – promocyjne Ministra Skarbu Państwa prowadzone w 2010 r. będą koncentrować się na:

- działaniach skierowanych do inwestorów – mających na celu ułatwienie im dostępu do informacji na temat interesujących ich prywatyzowanych spółek, poprzez:
 - kontakty z potencjalnymi inwestorami,
 - prowadzenie serwisu internetowego „Dla inwestorów” w wersji polskiej i angielskiej,
 - obsługę inwestorów przez Centrum Relacji Inwestorskich,
 - promocję prowadzonych projektów prywatyzacyjnych,
- projektach edukacyjnych – poświęconych problematyce prywatyzacji i różnym aspektom transformacji własnościowej, a w szczególności własności prywatnej i jej znaczenia dla gospodarki państwa (uruchomienie kolejnej edycji konkursu „Własność to odpowiedzialność”, aktualizacja i rozbudowa serwisu Edukacja działającego w ramach strony internetowej MSP),
- promocji kart prywatyzacyjnych.